

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad y Cyfarfod: 25ain o Fehefin 2019
Aelod Cabinet: Y Cyngorydd Craig ab Iago
Swyddog Cyswllt: Arwel Wyn Owen

Teitl yr Eitem: Strategaeth Tai – Dyraniad Ariannol ar gyfer 2019/20

1. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

Yn wyneb yr angen i osgoi colli grantiau a'r angen i barhau gyda chynlluniau presennol, cymeradwyo rhyddhau £1.25m o'r Gronfa Premiwm Treth Gyngor ar gyfer y 3 cynllun a nodir yn Atodiad 1 ar gyfer 2019-20.

2. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

Rydym ar fin gorffen ymgynghori ar y Strategaeth Dai arfaethedig a bydd yn cael ei chyflwyno i'r Cabinet a'r Cyngor yn y misoedd nesaf. Bydd yn amlinellu blaenoriaethau a chynllun gwariant ar gyfer y 5 mlynedd nesaf. Er mwyn osgoi oedi a hwyluso cyflawni mewn rhai meysydd penodol yn ystod 2019-20 mae'n angenrheidiol cadarnhau dyraniad arian ar gyfer rhai gweithgareddau penodol rwan os am fedru eu cyflawni yn ystod 2019/20.

3. CYFLWYNIAD

Mae'r tabl atodol yn amlinellu'r cynlluniau unigol fydd i'w gwireddu yn ystod 2019-2020 gan ganolbwyntio ar weithgaredd sydd angen dyraniad er mwyn gwneud gwahaniaeth o fewn meysydd sy'n creu her neu'n lle mae dibyniaeth ar raglenni grant.

Mae cynlluniau yn creu cyfleon i ddenu arian ychwanegol o ffynonellau allanol er mwyn uchafu cyrhaeddiad. Wrth ymrwymo buddsoddiad byddwn yn gallu parhau a chynlluniau presennol, denu nawdd allanol a meithrin partneriaethau. Rydym yn awyddus bod y dyraniad 2019/20 yn cael ei gadarnhau yn fuan er mwyn uchafu'r ffynonellau ariannol a manteisio ar gyfleon i wneud gwahaniaeth i bobl Gwynedd.

Mae'r rhestr atodol yn cynnwys cynlluniau, fydd yn ein galluogi i adeiladu ar lwyddiant blaenorol ac ymestyn cynlluniau llwyddiannus gan gynyddu allbynnau. Bydd angen rhywfaint o hyblygrwydd o fewn y themâu, er mwyn gallu manteisio ar gyfleon sy'n ymddangos ac uchafu'r raglenni grant allanol.

4. RHESYMEG A CHYFIAWNHAD DROS ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Pwrpas yr adroddiad hwn yw sicrhau bod adnodd priodol mewn lle fydd yn gosod cyfeiriad cadarn ar gyfer 2019/20 ac yn osgoi oedi.

Mae Cyngor Gwynedd wedi codi treth ychwanegol drwy'r premiwm ar ail gartrefi a chartrefi hir dymor gwag ac wedi ymrwymo y byddai cyfran o'r arian a gasglwyd yn cael ei briodoli i fentrau er mwyn gwneud gwahaniaeth yn y maes tai.

Mae Atodiad 1 yn cynnig 3 cynllun blaenoriaeth cynnar ar gyfer gwario cyfran o'r arian yn 2019-20.

Bydd defnydd y gweddill o'r adnoddau yn ddibynnol ar flaenoriaethau'r Strategaeth Dai arfaethedig, fydd yn cael ei chyflwyno am gymeradwyaeth gan y Cabinet a'r Cyngor yn y misoedd nesaf.

5 CAMAU NESAF AC AMSERLEN

Ar ôl derbyn cadarnhad bydd modd gweithredu ar y rhaglen waith.

6 UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWDYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

Sylwadau'r Swyddogion Statudol

Prif Swyddog Cyllid :

Rwyf wedi cydweithio gyda'r awdur i baratoi'r agweddau a ffigyrau ariannol sy'n yr adroddiad Arian Strategaeth Tai a'r atodiad, ac rwy'n cadarnhau cywirdeb y cynnwys perthnasol. Credaf byddai'n rhesymol i'r Cabinet gymeradwyo i ryddhau £1.25m o'r Gronfa Premiwm Treth Gyngor ar gyfer dechrau cyflawni'r 3 cynllun blaenoriaeth gynnar a gynhigir yn yr Atodiad yn ystod 2019-20.

Swyddog Monitro :

Nodir yn yr adroddiad fod y Strategaeth Dai arfaethedig yn cael ei pharatoi ar gyfer penderfyniad yn y misoedd nesaf. Fodd bynnag cydnabyddir hefyd fod yr amserlen a'r addasidadau mewn grantiau yn golygu fod achos ar gyfer ariannu prosiectau er cynnal cynnydd. Mae'r argymhelliad yn gwarchod sefyllfa'r Cyngor heb ragfarnu y Strategaeth Dai arfaethedig.

Aelod/au Lleol :

Dim yn berthnasol.

Ymgynghori

Cyflwynwyd copi o'r Strategaeth Drafft ger bron y Pwyllgor Craffu – Gofal ar y 28ain o Fawrth 2019 yn dilyn trafodaeth anffurfiol gyda'r Pwyllgor Craffu ar y 31ain o Ionawr 2019. Mae'r cynnwys wedi addasu i gyfarch sylwadau ddaeth i law a chafodd y cynnwys gefnogaeth y Pwyllgor.

Mae copi o'r Strategaeth wedi ei trafod gyda phartneriaid allweddol er mwyn gallu cyd-drefnu a sicrhau bod modd cyflawni o fewn yr amserlenni a gosodwyd copi drafft ar safle We y Cyngor.

ATODIAD 1

CYNLLUNIAU I'W ARIANNU YN YSTOD 2019-20

CYNLLUNIAU FESUL MAES BLAENORIAETH - THEMA		2019-2020
A- SICRHAU BOD NEB YN DDIGARTREF	Cynllun (1)	£300k
B- HELPU POBL i GANFOD CARTREF ADDAS	Cynllun (2)	£700k
C- CARTREFI SY'N GYFEILLGAR I'R AMGYLCHEDD	Cynllun (3)	£250k
CYFANSWM		£1.25m

FYNHONELL ARIANNU CYNLLUNIAU 2019-2020

Buddsoddiadau Tai Presennol	2019-2020 (£)
Premiwm Treth Cyngor a Tai Gwag	2,700k

RHESTR O'R CYNLLUNIAU I'W GWIREDDU YN YSTOD 2019-20 FESUL MAES BLAENORIAETH

A - SICRHAU BOD NEB YN DDIGARTREF YNG NGWYNEDD			
	Teitl	Disgrifiad o'r Cynllun Syniad	Cost y Cynllun 2019/20 Buddsoddiad
1	Llety Pwrpasol [PODS Unedau llai]	Cynllun arloesol i ddarparu unedau llety (modular) ar gyfer pobl sengl sydd heb fan addas i fyw. Bydd y cynllun y atal digartrefedd a lleihau y defnydd o lety dros dro gan sicrhau llety o safon uchel am rent rhesymol sy'n rhad i'w gwresogi a'i cynnal.	£300k - Gwedd 1 Caernarfon 4 uned. (Llywodraeth Cymru wedi cynnig nawdd cyfatebol)
B - HELPU POBL I GANFOD CARTREF ADDAS			
	Teitl	Disgrifiad o'r Cynllun	Cost y Cynllun 2019 Buddsoddiad
2.	Cynllun Tai Gwag (Prynwr Tro Cyntaf a Landlordiaid)	Mae dwy elfen i'r cynllun sef elfen landlordiaid ac elfen prynwyr tro cyntaf. Mae'r elfen prynwyr tro cyntaf ac yn esblygiad ac estyniad i'r cynllun Tai Gwag lle cynhigir cymorth grant neu fenthyciad i brynwyr tro cyntaf uchafu safon eiddo gwag a dychwelyd yr eiddo yn ôl i ddefnydd. Mae'n cyfarch dwy flaenoriaeth, sef helpu brynwyr tro cyntaf i gael troedle yn y farchnad a dychwelyd eiddo gwag yn ôl i ddefnydd. Cyfle i help mwy o bobl ifanc i fanteisio ar gynllun sy'n gweithio. Mae cynllun peilot wedi ennyn ymateb cadarnhaol gyda'r galw uwchlaw yr adnodd oedd wedi ddyrannu. Gellir hefyd cymell landlordiaid i wella ac uchafu safon eiddo. Bydd landlordiaid sy'n derbyn cymorth yn gorfod ymrwymo i gynnig eiddo o safon uchel am rent fforddiadwy (ar neu islaw Lwfans Tai Lleol) am isafswm o 5 mlynedd ac i dderbyn enwebiadau gan y Cyngor.	£700k 45 uned (Peth arian cyfatebol drwy gynllun VVP)
C. SICRHAU BOD CARTREFI GWYNEDD YN GYFEILLGAR I'R AMGYLCHEDD			
	Teitl	Disgrifiad o'r Cynllun Syniad Budd i bobl Gwynedd	Cost y Cynllun 2019 Buddsoddiad
3.	Cronfa Trwsio Tai	Cynllun i berchnogion bregus adfer a gwella cyflwr ei tai. Y nod fydd helpu pobl fregus i gadw a chynnal ei hannibyniaeth drwy arolygu gwelliannu hanfodol a gwaith brys i'w heiddo. Potensial i adfer peth buddsoddiad yn y dyfodol pan fydd eiddo yn cael ei werthu.	£250k